

Krokoms pastorat

Församlingsinstruktion

Laxsjö Kyrka, foto: Anders Gustafsson

Krokoms pastorat Församlingsinstruktion 2022

Förord

Alla församlingar och pastorat i Svenska kyrkan ska ha en församlingsinstruktion (FIN). Församlingarna i Krokoms pastorat ska ha en gemensam. FIN berättar om hur vi i pastoratet och församlingarna förstår och tolkar uppdraget att vara kyrka just här och nu i vår tid.

Församlingsinstruktionen fungerar som en samlad presentation för var och en som vill få en bild av inriktningen av pastoratet och församlingarnas arbete. Den är ett redskap för anställda och förtroendevalda medarbetare, den ska vara styrande i arbetet med verksamhetsplaner och budget och därtill vara instrument för utvärdering och för stiftets tillsyn.

I inledningen finns en omvärldsbeskrivning av Krokoms pastorat. Därefter redovisas församlingarnas grundläggande uppdrag, det vill säga gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

Vi har valt att i vår beskrivning av uppdraget ta utgångspunkt i en modell från England. Modellen hämtar inspiration i de olika rum som bygger upp ett kloster och delar, utifrån klosterbilden, in församlingens verksamheter i sju olika rum. Dessa rum representerar såväl den enskildes aspekter på kristet liv som församlingens arbete inåt och ut mot samhället.

De sju församlingarna som tillsammans bildar Krokoms pastorat har olika profiler, traditioner och historia och har därför olika förutsättningar att ta sig an arbetet inom sitt område.

Kyrkofullmäktige fattade i november 2022 beslut att överlämna församlingsinstruktionen för Krokoms pastorat till Härnösands stift för fastställande.

Mikael Lindé
Ordförande Kyrkofullmäktige

Hanna Pettersson
Kyrkoherde

Förord	1
Omvärldsanalys	4
Sju heliga rum	5
Pastoratets vision	6
Pastoralt program	6
Gudstjänst	6
Musik	7
Undervisning	7
Diakoni	7
Mission	8
Ideella medarbetare	8
Kapitelsalen -vi möts i det formella rummet	8
Barnkonsekvensanalys i de sju rummen	8
Lokalförsörjning	9
Vision	9
Övergripande målformulering	9
Inriktningsmål (mätbara) för lokalförsörjningsplanen	9
Strategiformuleringar	9
Krokoms pastorats kyrkor	9
Huvudgudstjänster	10
Personal och organisation	10
Fördelning av tjänster	10
Utvecklingsområden sammanfattning	11
Bilagor	12
Bilaga 1 Pastoralt program i de sju rummen	12
Pastoralt program i de sju rummen	12
Cellen och Gudstjänstrummet- vi möts i gemenskapens rum	12
Bibliotek och trädgård- vi möts och vi delar	12
Pelargång och matsal – vi möts och vi hjälps åt	13
Bilaga 2- projektplan för att ta fram en handlingsplan för ideella medarbetare	14
Bakgrund	14
Frågor till församlingsråden:	15
Bilaga 3 – Församlingsfakta	16
Alsens församling	16
Aspås församling	17

Föllinge församling.....	17
Näskotts församling.....	18
Offerdals församling.....	18
Rödöns församling.....	19
Ås församling.....	20

Omvärldsanalys

Många sätt att leva och bo

Krokoms pastorat är stort till ytan och har långa avstånd. Pastoratet rymmer såväl tätorter som glesbygd. Av tradition har jord- och skogsbruk varit dominerande men nära Östersund har karaktären ändrats genom senare års bostadsbyggande som fokuserat på unga familjer.

De sju församlingarna är alla olika. Offerdal liksom Föllinge är glesbygdsförsamlingar med vikande befolkningsunderlag medan Ås församling, nära Östersund, har en ökande ung befolkning. Församlingarna längs E14 liksom Aspås har många som arbetspendlar in till Östersund. Arbetspendling gäller för flertalet yrkesverksamma invånare i pastoratet.

Krokoms kommun är ett samiskt förvaltningsområde och Offerdals och Föllingebyggdens församlingar finns samebyarna Njaarke, Jijnjevaerie och Jovnevaerie.

De flesta hushåll är beroende av bil i sitt dagliga liv, för att kunna arbetspendla och för att nå sjukvård, samhällsservice och affärer. Kollektivtrafiken går i riktning mot Östersund, främst morgon och kväll för pendlare och skolungdomar. I framtiden kan tåget komma att spela en större roll. För att det ska vara möjligt att delta i olika aktiviteter och få en aktiv fritid krävs för de flesta tillgång till bil.

Näringsliv

Bruksorterna Näliden, Vaplan och Trångsviken har mer betydande industriföretag och detsamma gäller Krokoms kommun. Kommunens, liksom pastoratets, administration finns i Krokoms. I övrigt karakteriseras näringslivet av jord- och skogsbruk och mindre företag inom de näringarna. Mathantverk har också en viktig roll i näringslivet med det nationella utvecklingscentret Eldrimner i Ås.

Kultur och musik

Kulturlivet innefattar många aktiviteter. Stort intresse läggs på hembygdsföreningar och hembygdsgårdar finns i alla församlingar. Historiska kulturmiljöer vårdas och i Glösa finns till exempel hållristningar från stenåldern.

Det finns många verksamma musiker i området, såväl professionella som amatörer och ett flertal bra körer. Här är kyrkornas och församlingarnas musikutövare viktiga. Krokoms kommun driver även en kulturskola.

Idrott och friluftsliv

Natur, friluftsliv och idrott spelar en stor roll för de som bor i pastoratet. Naturen är en integrerad del av livet för de flesta. Jakt och fiske är självklara aktiviteter som också lockar turister till området.

I församlingarna finns fotbollslag, ishockeylag och naturligtvis klubbar för skidskytte och skidlöpning. Alsens IF har ett bra fotbollslag medan Trångsvikens IF satsar på skidor och friidrott. Almåsa erbjuder utförsåkning medan Åkersjön och Storåbränna lockar skoteråkare och fiskare.

Förskolor och skolor

I alla församlingar finns förskolor och i flertalet av församlingarna finns skolor till och med årskurs sex. Högstadielklasserna är koncentrerade till de större tätorterna och de ungdomar som fortsätter i gymnasiet pendlar till Östersund. I Torsta finns ett naturbruksgymnasium och i Dille utbildning med hästinriktning. Wången i Alsen är en riksanläggning för travsporten med både utbildning och

Vård och omsorg

Äldreboenden finns i Ede, Offerdal, i Krokoms, i Föllinge och i Hotagsbygden. I hotagsbygden drivs verksamheten som ett kooperativ. I Näliden och Krokoms finns tandläkare och i Krokoms, Föllinge och Offerdal finns hälsocentraler. Hälsocentralen i Offerdal bedrivs som ett medborgarkooperativ.

Sju heliga rum

I arbetet med församlingsinstruktionen (FIN) har vi diskuterat verksamhet utifrån klostrets sju rum som de beskrivs i skriften *Seven sacred spaces Expressing community life i Christ* utgiven av Church Army 2015 (www.churcharmy.org.uk)

Vi har läst, tolkat och förenklat skriften till vårt sammanhang. Vi vet att varje rum har fler dimensioner och utvecklingsområden än de vi har fångat här men vi tyckte att modellen var hjälpsam att tänka i. Vi ser detta som ett första steg att arbeta och utveckla verksamheten mer och mer efter denna modell.

Som en början på det utvecklingsarbetet har vi tänkt att olika delar av församlingarna uppgifter ryms i de olika rummen. Vi har upplevt att detta sätt åskådliggör verksamheten och tar den närmare församlingsmedlemmarna. I de olika rummen ser vi att Gudstjänst, Diakoni, Undervisning och Mission får tydliga platser och kopplingar till varandra. Modellen öppnar också upp för att låta varje församling måna om sin lokala kontext i ett gemensamt sammanhang. Såhär tänker vi om de olika rummen.

Cellen, den enskilda platsen för bön och andakt. Den enskilda platsen återkommer genom historien, att dra sig undan världen och be. I bibeln möter vi människor som drar ut i ödemarken för att be och söka Gud. Att dra sig undan, i vår tid kanske det kan handla om retreat, bön hemma, i naturen eller ensam i en öppen kyrka. Brottningen i tron kan delas och bli synlig i själavård och i andlig vägledning.

Gudstjänstrummet, den gemensamma platsen för Ordet, bönen och sakramenten. Här finns det öppna gemensamma till skillnad från cellens privata böneliv. I Gudstjänstrummet finns riten, liturgin, sakramenten och förkunnelsen. Här ber vi tillsammans Herrens bön och bär i gemenskap trosbekännelsens ord. Här finns länken mellan Gud och människa, mellan människa och människa, mellan dåtid och nutid. I den gemensamma gudstjänsten möts vi, hämtar kraft och förlåtelse och sänds på nytt ut i världen. Här har också musiken och körerna en central och viktig roll. Sång och musik fördjupar vår gemensamma gudstjänst.

Biblioteket, har vi valt att kalla de rum som i modellen heter scriptorium. Vi ser det som rummet för fördjupning, lärande och kunskap. Här får vi dela och fördjupa oss i Ordet och i all den rika tradition som kyrkan rymmer. I biblioteket finns undervisning och fördjupning för alla åldrar, för barn, för konfirmander och för vuxna. För de som länge funnits i kyrkan och för de som söker. Här finns dörrar ut både mot pelargången, matsalen, trädgården och gudstjänstrummet.

Matsalen, platsen för måltidsgemenskap och gästfrihet, delande. Här tänker vi att gemenskapen och gästfriheten bygger församling. Här kan nya människor komma, finna en plats, bli sedda, ingå i ett sammanhang och dela liv och tro med varandra. Här ryms också det globala perspektivet. Matsalens bord har fler platser än för dem som finns fysiskt nära. I gästfrihet, gemenskap och delande finns

kyrkans internationella arbete som en viktig del. Här kan också trädgårdens rum bli synligt, hur förvaltar och fördelar vi våra resurser kring bordet? Hur är vi varsamma om skapelsen som ger oss livet?

Pelargången, mötesplatsen mellan kyrkan och världen utanför. Här tänker vi att det finns plats för samtal och nyfikenhet, för eftertanke och meditation. Här kan vi mötas och lära känna varandra. Här finns också plats att dra sig undan världen utanför en stund, att söka vila och djup. I pelargången ryms samtalen vid de öppna verksamheterna och där finns dörrar in till alla rum.

Trädgården, plats för gemensamt arbete för växt och mognad. Här tänker vi att trädgården både handlar om vår inre trädgård och om en yttre fysisk trädgård där människor tillsammans kan odla både nyttoväxter och blommor till våra altare. Vi har ännu inte en fysisk trädgård men kanske kan det bli verklighet. I trädgården ryms också hela skapelseperspektivet och vårt ansvar att vårda den.

Kapitelsalen, platsen för de formella samtalen och besluten. Här vill vi lyfta in arbetet som sker i församlingsråd, kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Här finns viktiga samtal och beslut om inriktningar mot framtiden. Här finns lagar och regler som styr vår verksamhet såsom till exempel vår Kyrkoordning, begravningslagen och kulturminneslagen.

Pastoratets vision

Svenska kyrkan i Krokoms pastorat vill vara **ett gudstjänstrum** där Kristus är i centrum och gemenskap delas, **en trädgård** där tro idealitet och hållbarhet får utrymme att växa och mogna samt **en pelargång** där mötesplatser och lokal identitet skapas.

Pastoralt program

Kyrkans grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och leva i diakoni och mission. Det finns många sätt att uttrycka det uppdraget. I Krokoms pastorat vill vi beskriva hur vi ser på ansvaret att fullgöra och utveckla vårt uppdrag i den miljö och i det samhälle vi befinner oss. För att göra det har vi valt att arbeta med modellen om Klostrets sju rum. Där speglas vårt pastorala program. Hur vi tänker om och arbetar med de sju rummen beskrivs i bilaga 1 och sammanfattas här under rubrikerna Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission.

Gudstjänst

I Krokoms pastorat finns gudstjänsten i centrum. Med gudstjänst menar vi både när människor i ensamhet och tillsammans med andra firar andakt och gudstjänst. Därför ska gudstjänsten finnas med i allt som görs i församlingarna. Kyrkor, kyrkogårdar och församlingslokaler ska vara skötta på sådant sätt att de på sina sätt ger besökarna en känsla av andakt och stillhet.

I Krokoms pastorat firar vi gudstjänster enligt Handbok-17. Vi vill ta vara på Handbokens alla möjligheter till ett rikt och varierat gudstjänstliv så att gudstjänsten kan passa både i det stora och högtidliga och i det mindre och enklare sammanhanget.

I pastoratet firas minst en huvudgudstjänst alla söndagar och kyrkliga helgdagar. Kyrkoherden fastställer i samråd med medarbetare och församlingsråden hur gudstjänstplaneringen ska se ut. Fördelningen mässa/gudstjänst finns angivet för varje församling under rubriken 4.4

Kyrkliga handlingar firas enligt Handbok-17. Så långt det är möjligt tas hänsyn församlingsbornas önskemål. Ordningen för de kyrkliga handlingarna går igenom på ett tydligt sätt av tjänstgörande präst innan gudstjänsten äger rum (se pastoral för dop, vigsel och begravning).

Vi välkomnar alla möjligheter att fira gudstjänst på minoritetsspråk eller annat främmande språk men våra egna resurser är begränsade. Biblar på sydsamiska har köpts in till de församlingar som har samebyar för att underlätta om någon vill läsa söndagens texter på sydsamiska. Det finns också agendor på sydsamiska tillgängliga i de församlingar där samebyarna finns.

Förändras behoven, tex genom större invandrade grupper, är det nödvändigt att vi ser till att människor kan fira gudstjänst och delta i kyrkliga handlingar på sitt hemspråk. För att klara detta behöver pastoratet anlita externa resurser.

Musik

Musiken har en stark tradition och musiken har en viktig plats i församlingarnas gudstjänstliv. Musiken förkunnar och berör oss på ett annat sätt än det talade ordet. Det är därför viktigt att ha ett varierat musikutbud i pastoratet. Det vill vi ha genom att ha körer för olika åldrar och förutsättningar, genom att fira musikgudstjänster, erbjuda sommarmusik och annan musikalisk verksamhet.

Undervisning

Undervisning har vi främst lagt i Bibliotekets rum (se bilaga 1). Vi vill att människor i alla åldrar ska få möjlighet att växa i tro, undervisningen sker därför på många olika sätt. Pastoratet har verksamhet för människor i alla åldrar där undervisning och fördjupning är en självklarhet.

Undervisning och fördjupning ska också erbjudas till våra ideella medarbetare, här är gudstjänstgrupper en viktig form. Det finns olika traditioner i olika församlingar hur arbetet med gudstjänstgrupperna sker. Vi vill värna om de lokala traditionerna men samtidigt betona att undervisning och fördjupning är viktiga rötter för att människor ska få växa i tro och andlighet.

Vi ser också att en viktig möjlighet till växande är att få bidra med sina förmågor, därför är delaktighet en nödvändig del av församlingarnas sätt att arbeta med undervisning.

Vi samarbetar, där det är möjligt, med skolor och förskolor för att ge barnen kunskap om och erfarenhet av kyrkans liv.

Människors upplevelser i musik, bön, gemenskap och samtal är en viktig del av undervisningen. Dessa delar kan beröra flera plan i människan.

Diakoni

Diakonin har vi lagt under rummen pelargång och matsal (se bilaga 1) men allt som församlingarna i Krokoms pastorat gör ska genomsyras av ett diakonalt förhållningssätt. Pastoratet ska i alla sammanhang upplevas som en samtalspartner som har tid och som lyssnar. Pastoratet ska sträva efter att få en naturlig plats i samhällets offentliga rum där kyrkan aldrig viker från sitt diakonala ansvar. I Krokoms pastorat har vi valt att särskilt arbeta med ensamhet, psykisk ohälsa och långtidsarbetslöshet. Det sker genom olika mötesplatser som finns i församlingarna men också som ett gemensamt projekt med Café och arbetsträning i Krokoms. Här månar vi, för människornas skull,

om samarbetet med Krokoms kommun, Hälsocentralen, IOGT-NTO, Krokoms Internationella vänförening samt andra aktörer som arbetar för att stödja utsatta grupper i samhället.

Barn och Unga är särskilt utsatta när vårdnadshavare drabbas av långtidsarbetslöshet och psykisk ohälsa. För att stötta barn och unga driver Krokoms pastorat därför lovverksamhet i samarbetet med kommunen och andra föreningar samt öppna ungdomskvällar.

Mission

Mission har vi placerat i Pelargången (bilaga 1) därifrån vill vi på olika sätt bjuda in människor att ta del av kyrkans tradition och liv. Från Pelargången öppnar sig alla rum. Där öppnar sig också den världsvida kyrkan som Krokoms pastorat är en del av. Vi vill värna kontakten med våra vänförsamlingar och vi vill arbeta med och vara en del av ACT.

Ideella medarbetare

Våra ideella medarbetare är en livspuls i Krokoms pastorat. Utan allt engagemang skulle mycket av det som idag sker i Krokoms pastorat inte kunna ske. Vi vill därför värna allt engagemang. Ideella behövs, med sina gåvor och kunskaper.

Det tredje utvecklingsområdet som pastoratet vill prioritera genomsyrar alltså alla rum, det handlar om **ideella medarbetare**. I alla rum finns utrymme för människors olika kunskaper och erfarenheter. Tillsammans får vi lära, dela och växa.

Här vill vi också lyfta fram att Ideella medarbetare har en viktig plats i kapitelsalen, det handlar både om de som väljs i kyrkovalen men också hur vi rekryterar förtroendevalda till församlingsråden och hur församlingsråden ska arbeta.

Som ett första steg i hur pastoratet ska arbeta med ideella medarbetare ska en handlingsplan tas fram om hur vi ska göra för att stärka det ideella engagemanget. (bilaga 2)

Kapitelsalen -vi möts i det formella rummet

Kapitelsalen är platsen för formella samtal och beslut. Det förutsätter att rollerna för församlingsråd, kyrkoråd och fullmäktige är tydliga när det gäller planering, genomförande, uppföljning och beslutsmandat. Här är det också viktigt att de mål som pastoratet och församlingarna strävar mot är gemensamma och tydliga.

En aktuell fråga just nu för oss är lokalförsörjningen som vi tar med oss in i framtiden. Vi bygger långsiktigt om så att verksamhet kan bedrivas i kyrkorna och att vi på det sättet kan avyttra andra hus. Det är en fråga som kräver genomlysning och prioritering är vilka fastigheter som vi kan fortsätta ha in i framtiden. (se 4.2)

Barnkonsekvensanalys i de sju rummen

Barnen har en särställning i Svenska kyrkan enligt Kyrkoordningens inledningsstycke, Matt 18:5: "den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig" utmanar oss att skapa utrymme och öppenhet för barn och ungdomar samt en miljö som bjuder in till delaktighet och engagemang. De

sju rummen behöver därför vara platser där barn och unga känner sig välkomna och delaktiga, för att säkerställa barnens perspektiv arbetar vi med barnkonsekvensanalys.

Lokalförsörjning

Under 2021 har Krokoms pastorat arbetat med att ta fram en lokalförsörjningsplan. Det är ett arbete som finns i kapitelsalen men som behöver hållas levande och aktuellt. Det måste också vägas mot all den verksamhet som bedrivs i de olika rummen. Hur våra lokaler bäst kommer till användning måste vara en levande fråga både i arbetslaget och bland förtroendevalda i Krokoms pastorat.

Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningsplanen i Krokoms pastorat beskrivs såhär:

Krokoms pastorats lokalförsörjningsplan ska ha huvudfokus på lokalbehov utifrån våra verksamheter.

Vision

Lokalförsörjningsplanen ska bidra till ett optimalt fastighetsbestånd genom omsorgsfull planering av fastigheter, lokaler och ändamålsenliga verksamhetsmiljöer. Detta ska ske genom lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan över tid.

Övergripande målformulering

- Alla församlingar i pastoratet ska kunna utföra sina verksamheter i ändamålsenliga lokaler som har en långsiktig och hållbar resursanvändning
- Församlingarna ska arbeta aktivt i lokalförsörjningsfrågan så att vi på bästa sätt kan vara kyrka i en föränderlig värld. Här har församlingsråden en mycket viktig funktion.

Inriktningsmål (mätbara) för lokalförsörjningsplanen

- För att inte församlingsverksamheten ska utarmas genom stora besparingar föreslås att den framtida andelen av pastoratets intäkter i församlingsverksamheten som i genomsnitt ska gå till mark, byggnader och anläggningar begränsas till 20%.
- En minsta nyttjandegrad för att våra fastigheter ska stanna i pastoratets ägo ska upprättas. Nyttjandegraden kan vara olika för olika fastigheter.
- Pastoratets fastigheter ska delas in i olika prioriteringsgrupper.

Strategiformuleringar

- Pastoratet ska koncentrera sitt ägande och förvaltande till kyrkobyggnader och de lokaler som verksamheten bedömer att det finns långsiktiga behov av.
- Församlingarna kan samverka med andra fastighetsägare för att tillgodose lokalbehoven där pastoratet inte har egna fastigheter.
- Pastoratet ska verka för minskad miljöbelastning över tid genom effektiv energianvändning samt vid upphandling tydliggöra vikten av miljöhänsyn.

Krokoms pastorats kyrkor

I Krokoms pastorat finns 14 kyrkor och kapell. Alla kyrkor och kapell används till gudstjänster, kyrkliga handlingar och musikevenemang. Jämsmäs holmens kapell används endast sommartid. Under vinterhalvåret firas många av våra gudstjänster i församlingshemmen för att minska uppvärmningskostnaderna för våra kyrkor.

KROKOMS PASTORAT

Kyrkorna har en särställning eftersom de skyddas av kulturminneslagen. I det långsiktiga arbetet med våra lokaler behöver vi börja arbeta för att våra kyrkor blir ändamålsenliga för våra verksamheter. Vi vet att vi inte kommer att ha råd att ha kvar alla våra byggnader och att olika verksamheter därför måste bedrivas i våra kyrkor. Tankar framåt på att försöka använda kyrkorna till mer av församlingarnas verksamheter blir viktiga att börja arbeta med.

Huvudgudstjänster

Huvudgudstjänster i Krokoms pastorat:

Ås församling ska fira minst 30 gudstjänster varav minst 15 med nattvard

Rödöns församling ska fira minst 30 gudstjänster varav minst 15 med nattvard

Aspås församling ska fira minst 25 gudstjänster varav minst 5 med nattvard

Näskotts församling ska fira minst 25 gudstjänster varav minst 5 med nattvard

Föllingebyggdens församling ska fira minst 40 gudstjänster varav minst 20 med nattvard

Offerdals församling ska fira minst 40 gudstjänster varav minst 15 med nattvard

Alsens församling ska fira minst 25 gudstjänster varav minst 5 med nattvard

Huvudgudstjänster och kyrkliga handlingar följer Handbok-17. Konfirmandarbetet bedriv enligt de riktlinjer som finns fastställda av kyrkostyrelsen 2020.

Personal och organisation

Även detta avsnitt väljer vi att lägga i kapitelsalen. Just nu pågår en omorganisation i Krokoms pastorat. From den 1 januari 2022 kommer organisationen se ut såhär:

Kyrkoherde, arbetsleder komministrar, diakon, diakoniassistenter, biträdande kyrkoherde, kamrer och kyrkogårdschef

Biträdande kyrkoherde, arbetsleder pedagoger, kantorer och organist

Kansli, arbetsleds av Kamrer

Fastigheter och Kyrkogård leds av Kyrkogårdschef

Fördelning av tjänster

I Krokoms pastorat finns 6 komministertjänster (heltid) varav 1 kyrkoherde, 1 biträdande kyrkoherde och 4 komministrar samt 5,75 musikertjänster varav en tjänst är organist (heltid). Tjänsterna i pastoratet fördelar sig som följer:

Församlingsverksamhet:

Område NÅRA (Näskotts, Ås, Rödöns och Aspås församlingar)	Område FOA (Föllingebyggdens, Offerdal och Alsens församlingar)
300% Komminister	100% Biträdande kyrkoherde
	100% komminister
100 % organist	
200% kantor	175 % kantor
100% diakon	
75% assistent i församlingsarbete (diakoni	40% ass i församlingsarbete diakoni
200% pedagog	190% pedagog

	100% assistent i församlingsarbete (Barn 0-18 år)
100% fritidsledare	

Kansli

100% kamrer

75 % HR-specialist

75% ekonomiassistent

200% administrativ assistent

50% kommunikatör

Vaktmästeri och service

100% fastighets och kyrkogårdschef

100% fastighetsförvaltare

1000% Kyrkvaktmästare

600% kyrkogårdsarbetare säsong

75% lokalvård

(18*4 veckor feriearbete (skolungdom) på kyrkogården)

Biträdande kyrkoherde och komministrar sitter på delegation i församlingsråden.

Utvecklingsområden sammanfattning

De tre områden som har lyfts fram på olika sätt i samtal vi haft om framtid och prioriteringar i församlingsråd, i personalgrupper och vid församlingsafton har beskrivits i texten ovan. Som sammanfattning kan de skrivas:

Gudstjänsten som centrum och söndagen som en dag för gemenskap, verksamhet och fördjupning. Här har också kyrkobyggnaden en plats.

Hållbarhet och klimatfrågan är aktuell i alla rum. Vi behöver aktivt ställa oss fråga hur vi kan leva utan att utnyttja skapelsen och omsätta det i handling. Krokoms pastorat vill vara en del av Färdplan för klimatet.

Ideella medarbetare i alla rum.

Pastoralt program i de sju rummen

Cellen och Gudstjänstrummet- vi möts i gemenskapens rum

Gudstjänstrummet är det **första prioriterade området**. Vi vill jobba med gudstjänsten i centrum och vi vill att gudstjänsten ska vara ett gemenskapens rum i vårt pastorat. I gudstjänsten får vi mötas som dem vi är med våra liv. Där får vi påminna oss om dopets sakrament, där delar vi nattvardens bröd och vin, lyssnar till Ordet och förkunnelsen, sjunger, ber för världen och för varandra. Där får vi ta emot förlåtelse och nåd och på nytt bli sända ut i världen. I gudstjänsten har musiken en mycket viktig plats. Musiken skapar gemenskap och den kan många gånger beröra oss djupare än ord.

Vi tänker såhär:

Vi möts i gemenskapens rum- där delar vi sakramenten och Ordet, där hörs förkunnelsen och där finns musiken och sången som en självklar del av gudstjänsten.

Vi möts i gemenskapens rum- alla är inbjudna att mötas i gudstjänsten och komma med sina erfarenheter och livsfrågor till det gemensamma mötet mellan människa och Gud och människa och människa.

Vi möts i gemenskapens rum- i gudstjänstens möte finns rum för alla åldrar, för kyrkans långa tradition och för nuet vi står i.

Vi möts i gemenskapens rum - gudstjänsten är något vi firar tillsammans. Vi strävar därför efter att gudstjänstens ska präglas av delaktighet både när det gäller planering och genomförande.

Vi möts i gemenskapens rum - som är våra kyrkor och kapell. Kyrkorna och kapellen är viktiga platser när vi firar gudstjänst, men gudstjänsterna sträcker sig även utanför våra fysiska rum och vi möts till gudstjänst både i byar och ute i naturen.

Med detta som nav vill vi, som ett av våra prioriterade områden, fortsätta att jobba med gudstjänsten som det gemensamma rummet. Vi vill aktivt arbeta för att öka delaktigheten i våra gudstjänster. Det vill vi göra genom att:

- rekrytera fler kyrkvärdar

- inbjudna människor i alla åldrar att utföra uppgifter i gudstjänsten som tex att läsa texter, leda bön, sjunga eller musicera, visa bilder eller på olika sätt vara delaktiga i förkunnelsen

- vi vill arbeta med göra söndagen till församlingens dag där gemenskapen från gudstjänsten fortsätter i måltidens rum med gemensamt kyrkfika, i bibliotekets rum med fördjupning och samtal och med olika gruppverksamheter och familjeaktiviteter som både finnas i pelargången och i trädgården.

I människans cell finns den egna brottningen med att vara människa, vi möter utmaningar och svårigheter. I själavård och i andlig vägledning kan en människas brottning få en plats och delas. Den enskilda brottningen kan också så ett språk och en plats i firandet av den gemensamma gudstjänsten.

Bibliotek och trädgård- vi möts och vi delar

Trädgården är det andra prioriterade utvecklingsområdet. Det handlar om två aspekter, en större, skapelsen som vi är en del av. Vi vill arbeta med klimatfrågor och ett hållbart förhållningssätt i allt vi gör. I det arbetet vill vi vara en del av Svenska kyrkans färdplan för klimatet.

Den andra aspekten är mer nära, vi skulle vilja anlägga en liten trädgård någonstans i pastoratet. Där kan de församlingsbor som vill bidra med kunskap och odling.

I trädgården ryms även våra rötter, vår historia som våra kyrkor och hennes tradition vittnar om samt vården av de föremål och textilier som tidigare generationer lämnat till kyrkan. Allt det är en del i växandet och vården av vårt arv med ögonen mot framtiden.

I trädgården finns också diakoni. I den inre trädgården handlar det om stöd och samtal som kan leda till att en människa börjar växa och utvecklas, det finns också i den yttre trädgården, i arbetet där finns gemenskap, mening och läkande.

Undervisning tänker vi sker i flera av de sju rummen, mest självklart är kanske biblioteket. Där får vi fördjupa oss i Ordet, i kyrkans tradition och liv. Där finns kunskapen. Vi tänker att kunskapen också behöver delas för att djupna. Den kan delas i måltidens rum, i trädgårdens växtplats och i pelargångens nyfikna frågor och samtal.

I Krokoms pastorat finns människor från olika länder och kulturer och vi vill att kyrkans liv och arbete ska vara tillgängligt för människor som bor och vistas här. Vi möts i pelargången och kan gå till biblioteket där finns möjlighet att mötas fast vi har olika språk. Vi får lära av varandra och på det sättet växa och lära känna varandra. Vid behov måste tolk anlitas.

En särskild plats i pastoratets arbete har det samiska språket. Vi finns i ett samiskt förvaltningsområde och här finns samebyar. Det är viktigt att det samiska livet och kulturen får synas och ta plats i alla sju rum.

Vi vill jobba mot att biblioteket och trädgården ska vara tillgängliga på söndagar i samband med vår gudstjänst. Efter gudstjänsten kan samtal vid kyrkfikat och i olika grupper fördjupas och delas. Här finns utrymme att lära känna mer av kyrkans tradition och djupa rötter. Här finns utrymme att växa tillsammans.

Pelargång och matsal – vi möts och vi hjälps åt

Diakoni finns också i flera rum. I gudstjänsten kommer vi med våra liv och med våra behov. Vi ber tillsammans, med och för varandra och hela vår värld. I måltidens rum vill vi erbjuda delaktighet och gästfrihet, där vill vi att människor ska kunna komma just som de är. Vi vill aktivt arbeta för att öppna upp kyrkfikat till en vidare gemenskap så att människor känner att de kan komma till den mötesplatsen oavsett om de varit med och firat gudstjänst eller inte. Vi tror att kyrkfikats gemenskap kan vara en bro både till gudstjänstens gemenskap och till en social tillhörighet.

Diakonins röst når från pelargången ut i världen, det är en profetisk röst som hävdar och värnar de mänskliga rättigheterna.

Mission tänker vi ryms i pelargången. Utmed livets vägar möter vi nya människor och nya bekantskaper uppstår. Vi lär känna varandra och vill bjuda in till gemenskapen som finns i våra rum. Mission är Krokoms pastorats inbjudan till människor, döpta och icke döpta att slå följe med oss dela evangeliet i ord och handling. Här finns även det globala perspektivet, Krokoms pastorat är inte bara en del av Härnösands stift och Svenska kyrkan utan en del av den världsvida kyrkan. På ett särskilt sätt finns våra vänförsamlingar i Kisinga och Kilolo närvarande med också världen så som den är i de internationella gruppernas arbete.

Projektets namn:

Handlingsplan för ideellt arbete i Krokoms pastorat 2022-2025

Uppdraget:	Projektet syftar till att utveckla en gemensam handlingsplan för ideellt arbete i Krokoms pastorat. Handlingsplanen ska omfatta alla församlingarna där fokus kan skilja sig åt mellan församlingarna.
Projektledning:	En arbetsgrupp under ledning av kyrkoherden, i dagsläget FIN-gruppen.
Projektdeltagare:	De sju församlingsråden i Krokoms pastorat. Varje församlingsråd utser en kontaktperson gentemot projektledningen/FIN i detta arbete.
Tidplan:	Projektet inleds i januari 2022 och avslutas med ett beslut i kyrkoråd/ kyrkofullmäktige under november.
Arbetsätt:	Varje församlingsråd utarbetar tillsammans med församlingsmedlemmar ett underlag som sedan sammanställs av arbetsgruppen. Underlaget utgår dels från frågor som ställts i projektplanen, dels från församlingsrådets egna erfarenheter och tankar om framtiden. Arbetsgruppen samlar in material från andra församlingar i Svenska kyrkan och förmedlar till församlingsråden. Den ordnar därutöver under våren 2022 två seminarier kring ideellt arbete baserat på församlingsrådets material och externa "inspiratörer".
Ekonomi:	Arbetsgruppen hanterar de ekonomiska frågor som uppkommer under projektets gång. Det kan röra kostnader för resor och föredragshållare. Handlingsplanen ska utformas så att den inte förutsätter ökade kostnader på församlingsnivå. Eventuella extra kostnader för att genomföra handlingsplanen ska behandlas i budgetarbetet inför 2023.

Bakgrund

Kyrkans verksamhet bygger på insatser som församlingsmedlemmar gör av fri vilja för att på olika sätt utveckla och fördjupa församlingens arbete. Kyrkan har således alltid engagerat personer som genom ideellt arbete gjort insatser inom olika områden.

Det är många som under långa perioder varit kyrkvårdar, organiserat aktiviteter för äldre och för barngrupper, deltagit i besöksgrupper, kokat kaffe och bakat kakor, sjungit i kyrkokören och stöttat barn- och ungdomskörer och deltagit i diskussioner och bokcirklar. Förtroendevalda utför i praktiken ideella uppgifter.

Ideella insatser inom kyrkan har följt samma mönster som i andra delar av civilsamhället. Exempel kan hämtas från Röda korset, nykterhetsrörelsen, idrottsföreningar, lokala muséer, motorklubbar,

föreningar för körverksamhet, orkestrar etc. Den rika föreningsverksamheten i Sverige bygger på ideella krafter.

Under de senaste årtiondena har det inom många områden blivit svårare att rekrytera personer för ideella uppdrag. Många aktiva har blivit äldre och de yngre generationerna lever på ett annat sätt där båda föräldrarna t ex förvärvsarbetar och ägnar fritiden åt att skjutsa barnen till deras aktiviteter. De är vana att arbeta i projektform och har mindre intresse av att ta på sig långsiktiga uppdrag.

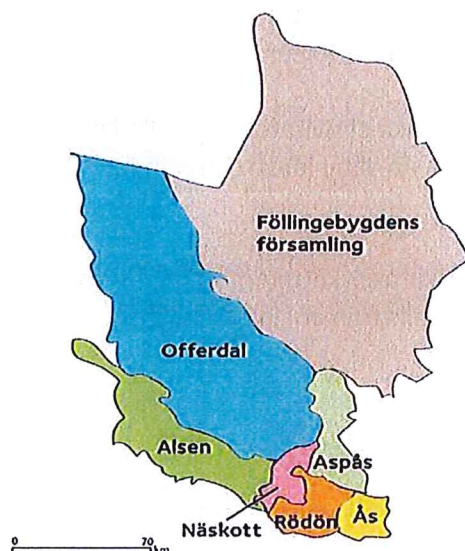
Den ideella verksamheten och de ideellt arbetande inom kyrkan står därmed vid ett vägskafl och en generationsväxling samtidigt som behovet av ideella insatser inom församlingarna ökar när ekonomin krymper.

Men, trots att antalet ideellt arbetande medlemmar minskat så har de frivilliga insatserna många gånger varit konstanta. Kanske till priset av att man i längden inte orkar med. De "bästa och mest uthålliga" frivilligarbetarna är de som upplever att de fått och får något genom sitt medlemskap i Svenska kyrkan och vill återgälda detta genom att bli och vara en del av gemenskapen och hjälpa till med olika uppgifter efter förmåga.

Frågor till församlingsråden:

- Vilka uppgifter inom din församling bygger idag på ideellt arbete?
- Vilka andra verksamheter anser ni kan genomföras genom ideellt arbete?
- Vad behöver göras för att öka intresset för ideella insatser/frivilligt arbete?
- Vilket behov finns av informationsbroschyr och reklam?
- Vilken uppmuntran skulle behövas för dem som arbetar ideellt och hur ska den i så fall utformas?
- Vilken samordning och vilket stöd skulle vara bra från pastoratet?
- Är medlemskap i Svenska kyrkan ett krav för att arbeta ideellt eller kan ideellt arbete vara en väg in i den kyrkliga gemenskapen och ett medlemskap?

Bilaga 3 – Församlingsfakta

Alsens församling

Vi ser, vi syns, vi tror

Alsen är en landsbygdsförsamling med tre områden, Trångsviken med byarna söder om Alsensjön, kyrkbygden med byarna norr om Alsensjön samt Västbygden som gränsar mot Åre pastorat. Trångsviken är en bruksort med aktivt företagande. I kyrkbygden finns barnfamiljer, främst i de byar som ligger nära skolan och kyrkan i Hov. I Västbygden bor barnfamiljer, men skolan är nedlagd.

St Olavsleden går genom församlingen och Probstölestigen med meditationsplaster går mellan Alsens kyrka och Offerdals kyrka. Alsens hembygdsförening driver Backgården i Alsen och Jo-Gården med Kalkmuséet i Åse. LRF ordnar varje sommar en välbesökt husdjursdag på Backgården. Det finns bygdegårdar i Alsen och Trångsviken. I Glösa finns hållristningar och ett aktivt stenålderscentrum. Alsens församling samverkar med de flesta av de här aktörerna liksom med Alsen-Ytteråns pingstförsamling.

Alsens församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	1219	
Kyrkotillhöriga	787	65%
Åldersfördelning		
0-19	108	14%
20-65	457	58%
>65	222	28%

Aspås församling är en del av Svenska kyrkan och den världsvida kyrkan. Församlingens uppdrag är att människor ska komma till tro. Vi vill vara kyrkan mitt i byn, präglad av gemenskap, öppen för alla.

Aspås är en gammal jordbruksbygd med många invånare som arbetar på andra orter, främst i Östersund. Många bor i egna hem och på senare år har det byggts ett flertal nya villor. Befolkningsutvecklingen är positiv vilket också gäller i byarna runt Aspås.

I Aspås står kyrkan mitt i byn och är en aktiv deltagare vid olika aktiviteter i byn. Skolan har en central roll och det finns många föreningar, bland andra en aktiv idrottsförening, byalag och hembygdsförening. De svarar för många aktiviteter.

Aspås församling har en hög kyrkotillhörighet och en mycket uppskattad musikverksamhet med barnkör och vuxenkör. Gudstjänster och andakter hålls främst i kyrkan eller i församlingshemmet som ligger bredvid kyrkan.

Aspås församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	898	
Kyrkotillhöriga	674	75%
Åldersfördelning		
0-19	174	26%
20-65	352	52%
>65	148	22%

Föllinge församling

Föllingebygdens församling består av tre socknar, Hotagen, Laxsjö och Föllinge. I församlingen finns många småbyar och Föllinge är den större orten i församlingen, där finns bibliotek, hälocentral. Tandläkare och apotek har dock försvunnit från bygden. I Föllinge finns skola från förskoleklass till åk 9. Låg och mellanstadieskolor finns också i Laxsjö och i Valsjöbyn. Förskolor finns i Föllinge, Laxsjö och Rötiken.

Det finns tre äldreboenden i församlingen, Solbacka som kommunen driver, Storågården och Hotagsfjärden de drivs som kooperativ.

I Föllingebygden finns flera mindre företag samt egenföretagare.

I församlingen finns två samebyar Jijnjevaerie.

Föllingebygdens församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	1543	
Kyrkotillhöriga	1137	74%
Åldersfördelning		
0-19	189	17%
20-65	536	47%
>65	412	36%

Näskotts församling

Näskotts församling vill var en kyrka mitt i byn, öppen för alla, präglad av gemenskap, där man finner livskraft och får växa i sin tro.

Näskotts församling består av tätorterna Nälden, Vaplan, Ytterån och Nordannälden och omkringliggande landsbygd. Ett stort antal barnfamiljer har under de senaste femton åren flyttat till församlingen och skolan är mer än full med barn.

Näldens idrottsförening NIF, Näskotts Hembygdsförening, Folkets Hus i Vaplan, Mus-Olles Museum och Hembygdsföreningen i Ytterån, Näldens bygdegårdsförening, byalaget, politiska föreningar är aktiva i församlingen. Genom byarna löper också St Olofsleden.

Näskotts kyrka ligger i Kingsta och där firas de stora högtiderna och olika förrättningar. De flesta vardagsgudstjänsterna, barn- och ungdomsverksamheten, dagledigträffar, möten och körövningar sker i församlingshemmet. Församlingen och gudstjänstlivet präglas positivt av ett ökat antal barn i gruppverksamheterna. ; dagverksamhet för föräldrar och barn, kyrkans barntimmar, juniorer, pilgrimsbarn, barnkör, konfirmandgrupp och ungdomskvällar. Diakonalt finns ett stort intresse för dagledigträffar med elvakaffe, stickcafé, bokcirkel och dropp-in-kör.

Näskotts församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	1986	
Kyrkotillhöriga	1457	73%
Åldersfördelning		
0-19	308	21%
20-65	758	52%
>65	391	27%

Offerdals församling

Vi ser, vi syns, vi tror

Offerdals församling är en glesbygdsförsamling och präglas historiskt av jord- och skogsbruk. Avfolkningen och därmed många äldre är en stor utmaning. Det finns dock positiva initiativ, det senaste är Projekt Kaxås. Det finns två samebyar i Offerdals församling, Njaarke och Jouvnevaerie.

I bygden finns många företag, några större men flertalet är småföretag. Det finns äldreboende och en hälsocentral som är ett medborgarkooperativ. Idrottsföreningarna i församlingarna är mycket aktiva.

Många känner stark samhörighet, glädje och stolthet med bygden. Det finns en stark folkmusiktradition och det ekumeniska klimatet är gott. På somrarna kommer utflyttade församlingsbor på besök och det är inte ovanligt att pensionärer flyttar hem till Offerdal.

Församlingen har två kyrkor, en i Ede och en i Rönnöfors, ett kapell i Jänsmässholmen och två församlingshem och stora avstånd mellan kyrkans lokaler och byar. För att i kunna möta så många församlingsbor detta stora område så hålls många gudstjänster ute i byar och i naturen.

Offerdals församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	2012	
Kyrkotillhöriga	1549	77%
Åldersfördelning		
0-19	290	19%
20-65	780	50%
>65	479	31%

Rödöns församling

Rödöns församling består av delarna Rödön, Dväsätt och Krokomb. Rödön är gammal jordbruksbygd och har en kyrka med rötter från medeltiden. Församlingsdelen Krokomb har karaktär av industri- och brukssamhälle och där byggdes 2012 en ny kyrka, den senast byggda, i Sverige. Också Dväsätt har karaktär av industrisamhälle.

Kommunens huvudort, Krokomb, ligger i Rödöns församling. I Krokomb finns kommunadministrationen, hälsocentral, folktandvård, äldreboendet Blomstergården och affärer. Krokomb är en knutpunkt med järnvägsstation och busstation. Biblioteket med caféet Magneten i centrala Krokomb är en viktig mötesplats.

Ett flertal barnfamiljer har flyttat till Rödöns församling och framförallt märks nybyggnationen på Rödön. Där finns också aktiva föreningar och aktiva föräldrar men det är på många vis ett annat samhälle än tätorten Krokomb.

Det sker en inflyttning av nyanlända, framförallt till Krokomb. Krokoms samhälle är väldigt segregat och det behövs ett arbete för att öka integrationen.

Rödöns församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	4080	
Kyrkotillhöriga	2793	68%
Åldersfördelning		
0-19	609	22%
20-65	1457	52%
>65	727	26%

Ås församling

Ås församlings vill, men Kristus som centrum, skapa en öppen kyrka, där människor får uppleva gemenskap och delaktighet och bli rustade för sin vandring genom livet.

Ås församling är en gammal jordbruksbygd under förändring och Åsbygden består av ett flertal olika byar. Det finns inget centrum, en naturlig mötesplats för befolkningen och många församlingsbor pendlar till arbeten utanför församlingen. Ås är genom närheten till Östersund en attraktiv boendemiljö med många unga familjer och i de äldre områdena pågår en generationsväxling.

Det är en stor utmaning att också de nya åsborna ska känna sig hemma i församlingens gemenskap vilket kräver information och besök för att bygga relationer. De många småbarnsfamiljerna gör att åldersstrukturen förändras och församlingens småbarnsverksamhet efterfrågas alltmer.

I Ås finns ett hundratal småföretag och i bygden finns en stark entreprenöranda. Det finns också ett rikt föreningsliv. Exempel är Ås idrottsförening, hembygdsföreningen, företagarföreningen, pensionärsföreningar, byalag och Majblomman. Här bor många hantverkare och konstnärer med verksamhet i enmansföretag.

Ås församling (2022)	Antal	Andel
Invånare	3615	
Kyrkotillhöriga	2453	68%
Åldersfördelning		
0-19	750	31%
20-65	1322	54%
>65	381	16%

